

Informace ze zdravotnictví Středočeského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha
9.8.2006

5

Rehabilitační a fyzikální medicína - činnost oboru ve Středočeském kraji v roce 2005

*Rehabilitation and Physical Medicine - Activity in Branch in the Středočeský Region
in 2005*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru rehabilitační a fyzikální medicíny ve Středočeském kraji v roce 2005 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, stručný přehled nově přijatých pacientů podle skupin diagnóz a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic a odborných léčebných ústavů. Údaje jsou členěny dle druhu zdravotnického zařízení a dle území.

Summary

Information on health service activity in the branch of rehabilitation and physical medicine in Středočeský region in 2005 contains data about out-patient, in particular, about health service network, personnel capacity, activity, a brief overview of newly admitted patients by group of diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals and specialized therapeutic institutes. Data are presented by type of health establishment and by territory.

Podkladem pro zpracování dat, která jsou obsahem této publikace, bylo zjišťování ročním výkazem o činnosti oboru rehabilitační a fyzikální medicíny a pololetním výkazem o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Všechna ambulantní a lůžková zařízení daného oboru, bez ohledu na zřizovatele, mají uzákoněnou povinnost výkazy předkládat. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS / Výkazy 2005].

Edice IZK o činnosti oboru rehabilitační a fyzikální medicíny v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Při rozboru dat, zvláště ukazatelů vztažených k počtu obyvatel kraje, je třeba mít na zřeteli, že zjišťování je prováděno v zařízeních na území Středočeského kraje a za pacienty, kteří zde byli ošetřeni - vyšetřeni. Svobodná volba lékaře a dopravní dostupnost hlavního města Prahy může vypovídající schopnost těchto údajů v některých případech výrazně zkreslit.

K 31.12.2005 bylo ve Středočeském kraji zaregistrováno celkem 145 ambulantních pracovišť (o dvě pracoviště více než v roce 2004) poskytujících rehabilitační péči a péči v oboru fyzikální medicíny. V mapě poskytovatelů této zdravotní péče jsou zobrazena všechna zařízení i s detašovanými pracovišti, na rozdíl od počtu uváděného v tabulkách, které následují. Body v mapě označují místa, kde se nachází alespoň jedno zdravotnické zařízení poskytující rehabilitační péči nebo péči v oboru fyzikální medicíny .

Ambulantní péče

Ambulantní rehabilitační péči zajišťovalo v roce 2005 ve Středočeském kraji celkem 650 odborných pracovníků v rozsahu 601,51 úvazku (přepočtené počty), a to včetně smluvních pracovníků, tzn. zaměstnaných v zařízeních na základě jiné než pracovní smlouvy (na dohodu o pracovní činnosti, na smlouvu o dílo, na vlastní IČ apod.). Nejvyšší jejich podíl tvoří fyzioterapeuti a ergoterapeuti (82,1 %); lékaři se na celkových počtech pracovníků podílejí 6,1 %. Počet odborných pracovníků v ambulancích lůžkových zařízení tvoří přes 58 %, ostatní pracovníci poskytují péči v samostatných ordinacích, přičemž nejvyššího podílu z nich dosahují pracovníci 81 samostatných rehabilitačních zařízení nelékaře (přes 24 % z celkového počtu všech pracovníků).

Počet klinických vyšetření se v ambulancích zaměřených na rehabilitační péči v kraji v roce 2005 oproti předchozímu roku zvýšil o 8 215 vyšetření, tj. o 4,7 %. Počet provedených výkonů se zvýšil o 6,2 %. Přes 56 % vyšetření bylo provedeno v ambulancích lůžkových zařízení; v těchto ambulancích bylo celkově také provedeno více než 61 % všech výkonů.

Příčinou velkého podílu vyšetření a výkonů v ambulancích částech lůžkových zařízení je přítomnost specializovaného rehabilitačního zařízení – Rehabilitačního ústavu v Kladrubech, jehož služeb využívají pacienti nejen ze Středočeského kraje. Vzhledem ke specializaci tohoto ústavu jsou zde léčeni pacienti s těžšími postiženími, vyžadující více-násobná vyšetření a větší četnost výkonů.

Na provedených vyšetřeních se lékaři podíleli více jak 55 % a fyzioterapeuté nebo ergoterapeuté více než 40 %. U výkonů je podíl lékařů daleko nižší (necelých 5 %) a téměř 95 % výkonů provedli fyzioterapeuté a ergoterapeuté. Počet pacientů nově přijatých k léčbě se v roce 2005 mírně zvýšil proti roku 2004 o 1 263 pacientů, což představuje nárůst o 0,6 %.

Struktura výkonů podle jejich druhu ve Středočeském kraji je srovnatelná se strukturou výkonů v České republice. Výjimku tvoří výkony prováděné ergoterapií, kde je patrný vliv specializovaného lůžkového zařízení. V ČR tvoří tento druh výkonů necelé 1,5 % veškerých výkonů, ve Středočeském kraji je tento podíl více než 5 % ze všech výkonů. Největší podíl na celkových výkonech v kraji však měla léčebná tělesná výchova (necelých 52 %) a fyzikální terapie (35 %).

Nejčtenějšími nemocemi, pro které se v roce 2005 ve Středočeském kraji léčili nově přijatí pacienti v ambulancích rehabilitačního oboru a oboru fyzikální medicíny, byly nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně. Pacienti s uvedenou skupinou diagnóz tvořili 65 % všech pacientů nově přijatých k léčbě. V samostatných rehabilitačních zařízeních nelékaře bylo k léčbě přijato necelých 35 % z celkového počtu nových pacientů.

Počet vyšetření a výkonů je v jednotlivých okresech nevyrovnaný. Nízkých hodnot dosahují okresy Praha – východ a Praha – západ, důvodem je blízkost hlavního města Prahy, kde jsou tyto zdravotnické služby dostupnější pro obyvatele uvedených okresů. V okrese Praha – západ je navíc Vojenská rehabilitační léčebna, která sice nemá ambulantní oddělení, a proto ambulantní výkony za tuto činnost nepředkládá, přesto nelze pominout fakt, že jsou v této léčebně rehabilitační výkony u hospitalizovaných pacientů prováděny. Zarážející je situace v okrese Rakovník, který vykazuje celkově podprůměrné zajištění tohoto druhu péče. Provedené výkony tvoří pouze 2,2 % z celkového počtu výkonů kraje a provedená vyšetření dokonce pouhých 0,1 %. Nejsou zde žádní lékaři daného oboru a bohužel i počet odborných rehabilitačních pracovníků je nízký.

Lůžková péče

Zatímco v předchozích letech ve Středočeském kraji neměla žádná z nemocnic rehabilitační lůžkové oddělení, v prosinci 2005 vzniklo v mladoboleslavské nemocnici jedno rehabilitační lůžkové oddělení s 20 lůžky.

V kraji tuto péči dále poskytují 4 rehabilitační oddělení v odborných léčebných ústavech se 474 lůžky, což je o 26 lůžek více než v předchozím roce. Dvě zařízení se na rehabilitační činnost specializují - Rehabilitační ústav Kladruby a Vojenská rehabilitační léčebna ve Slapech a poskytují péči nejenom pro obyvatele kraje, ale i ostatních krajů.

V roce 2005 bylo v kraji na odděleních odborných léčeben hospitalizováno celkem 4 624 pacientů, což je o 578 pacientů, tj. o 14,2 % více než v předchozím roce. Průměrná ošetřovací doba v roce 2005 byla v odborných léčebnách 37,1 dne, v ČR je průměrná ošetřovací doba nižší - 32,7 dne.

Rehabilitační lůžkovou péči zajišťuje ve Středočeském kraji v odborných léčebnách celkem 28,06 lékaře. Proti roku 2004 se jejich počet zvýšil o 6,78 lékaře, tj. o 31,9 %. Z hlediska počtu lékařů na 100 lůžek je personální zajištění rehabilitačních lůžkových oddělení odborných léčeben, ve srovnání s celou Českou republikou, příznivější. Zatímco v ČR připadá na 100 lůžek 4,83 lékaře, ve Středočeském kraji 5,92 lékaře.

Vypracovala: Mgr. Hana Hladinová
ÚZIS ČR, Středočeský krajský odbor
Centrum Lípa, Seydlerova 2451, 158 00 Praha 5
tel.: 251 627 439, e-mail: hladinova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Poskytovatelé zdravotní péče v oboru rehabilitace a fyzikální medicíny ve Středočeském kraji

Beroun - obec s rozšířenou působností

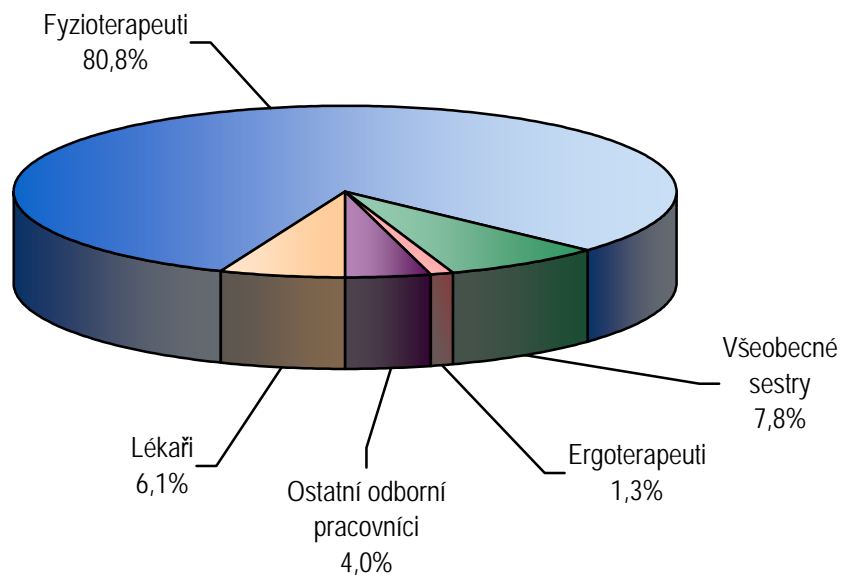
- * sídlo ambulantního zařízení
 - 🚩 sídlo lůžkového zařízení - OLÚ
 - +
- sídlo lůžkového zařízení - nemocnice

Personální zajištění dle druhu zdravotnických zařízení a dle území

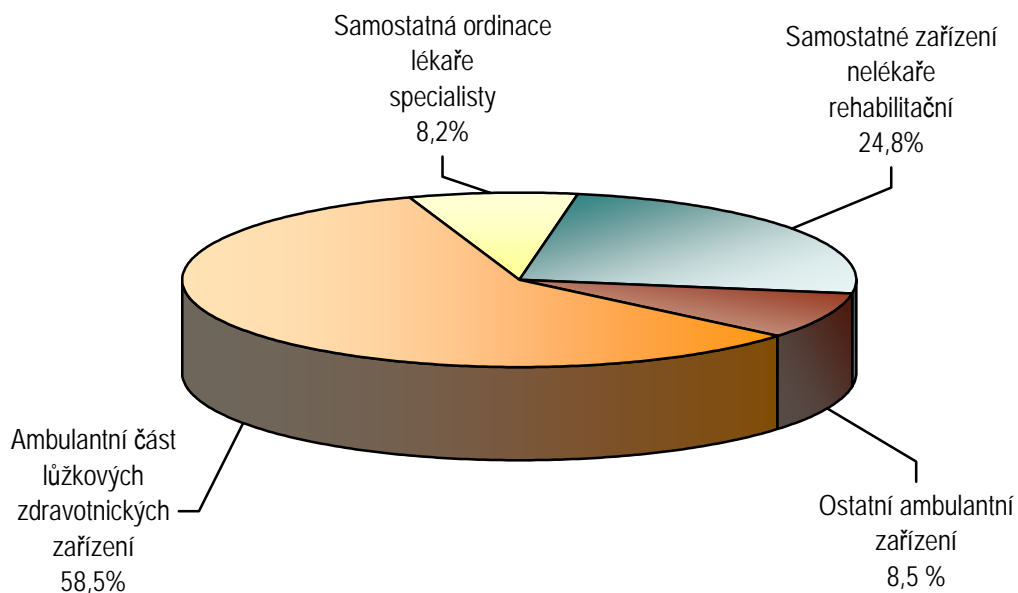
Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾					
		celkem	z toho				
			lékaři	fyzio-terapeuti	všeobecné sestry	ergo-terapeuti	ostatní odborní pracovníci
dle druhu zařízení							
Ambulantní část lůžkových ZZ	29	351,82	22,34	272,25	32,88	6,60	17,75
Samostatná ordinace lékařů specialisty	22	49,55	11,70	32,75	3,80	0,10	1,20
Samostatné zařízení nelékaře rehabilitační	81	148,94	0,20	143,74	3,00	-	2,00
Ostatní ambulantní zařízení	13	51,20	2,20	37,38	7,22	1,00	3,40
dle území							
Benešov	16	84,92	3,77	78,05	2,10	1,00	-
Beroun	5	38,52	2,61	24,89	7,62	-	3,40
Kladno	17	73,85	5,90	53,20	8,75	1,00	5,00
Kolín	13	44,13	5,10	34,93	4,00	0,10	-
Kutná Hora	18	39,78	2,50	31,63	2,90	-	2,75
Mělník	8	36,88	1,10	31,68	3,10	-	1,00
Mladá Boleslav	12	71,05	0,90	63,15	2,00	2,00	3,00
Nymburk	12	45,69	3,80	36,51	5,38	-	-
Praha-východ	16	31,35	3,20	19,60	3,75	3,60	1,20
Praha-západ	12	22,70	1,90	20,80	-	-	-
Příbram	14	95,29	5,66	74,33	7,30	-	8,00
Rakovník	2	17,35	-	17,35	-	-	-
Středočeský kraj	145	601,51	36,44	486,12	46,90	7,70	24,35

¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

Struktura pracovníků v oboru rehabilitační a fyzikální medicíny

Pracovníci dle druhu zařízení

Počet vyšetření, výkonů a pacientů dle druhu zdravotnických zařízení

Vybrané ukazatele	Činnost v oboru dle zařízení				
	celkem	v tom			
		ambulantní část lůžkových zdravotnických zařízení	samostatná ordinace lékaře specialisty	samostatné zařízení nelékaře rehabilitační	ostatní ambulantní zařízení
	Vyšetření provedená				
Lékařem	101 062	61 433	32 848	422	6 359
Fyzioterapeutem, ergoterapeutem	73 337	35 033	8 486	20 837	8 981
Psychologem, logopedem, sociálním pracovníkem	8 178	6 493	1 685	-	-
Středočeský kraj	182 577	102 959	43 019	21 259	15 340
Na 10 000 obyvatel	1 587,45	895,20	374,04	184,84	133,38
	Výkony provedené				
Lékařem	199 676	101 229	80 394	1 054	16 999
Fyzioterapeutem, ergoterapeutem	3 994 087	2 481 217	150 777	1 066 695	295 398
Psychologem, logopedem, sociálním pracovníkem	23 812	19 597	4 215	-	-
Středočeský kraj	4 217 575	2 602 043	235 386	1 067 749	312 397
	Pacienti nově přijatí k léčbě				
Středočeský kraj	213 402	98 114	21 241	74 373	19 674
Na 10 000 obyvatel	1 855,46	853,07	184,68	646,65	171,06

Struktura výkonů podle druhu zdravotnických zařízení

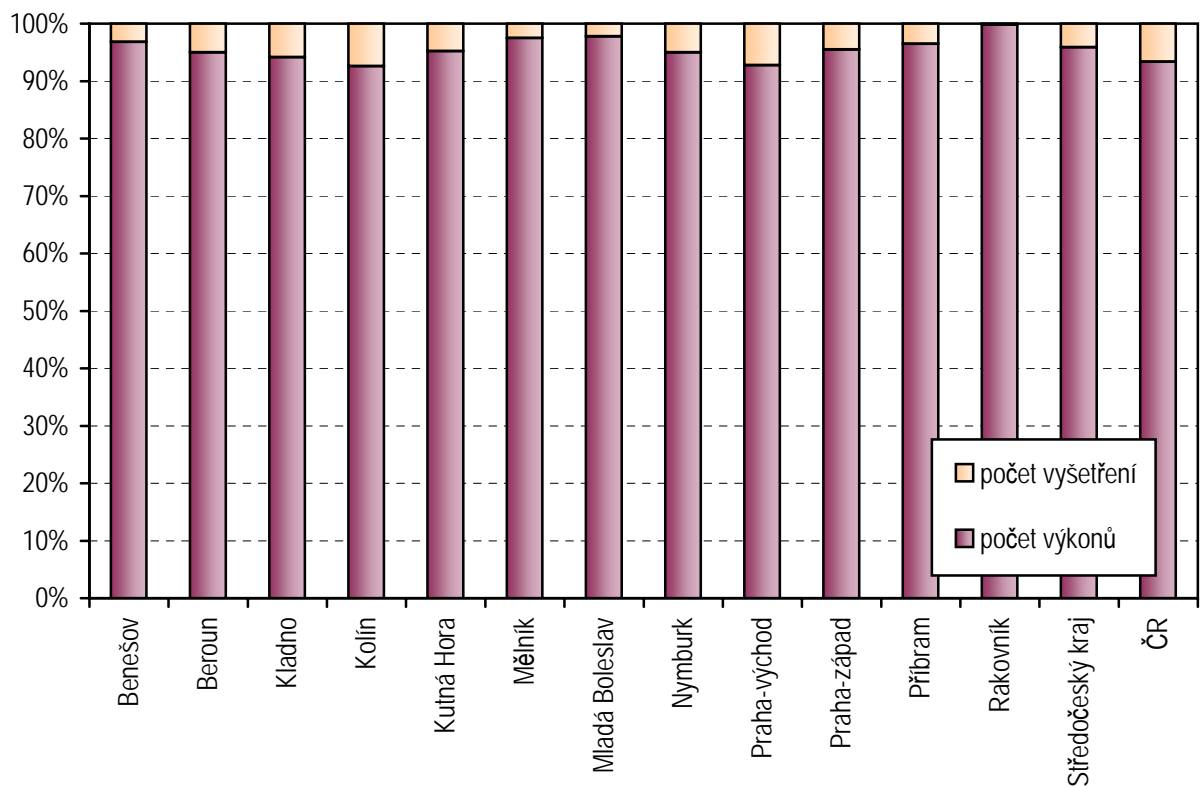
Druh zdravotnického zařízení	Struktura výkonů				
	celkem	z toho (v %)			
		léčebná tělesná výchova	fyzikální terapie	ergoterapie	ostatní výkony
Ambulantní část lůžkových ZZ	2 602 043	58,40	26,16	8,33	7,11
Samostatná ordinace lékaře specialisty	235 386	29,81	34,82	0,04	35,33
Samostatné zařízení nelékaře rehabilitační	1 067 749	46,16	51,61	0,35	1,88
Ostatní ambulantní zařízení	312 397	32,10	51,79	-	16,12
Středočeský kraj	4 217 575	51,76	34,98	5,23	8,03
ČR	47 214 716	51,92	38,48	1,44	8,16

Indikace léčebné rehabilitace - skupiny diagnóz podle MKN 10

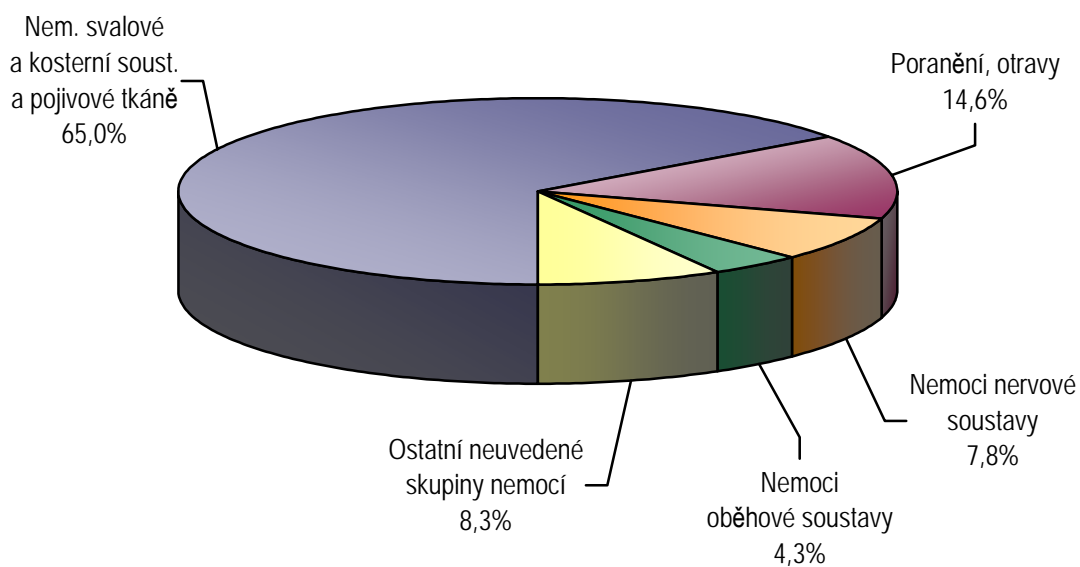
Diagnóza MKN 10		Počet pacientů nově přijatých k léčbě			
		celkem		z toho v samostatných zařízeních nelékaře rehabilitačních	
		absolutně	na 10 tis. obyvatel ¹⁾	absolutně	na 10 tis. obyvatel ¹⁾
Nemoci infekční a parazitární	A00 - B99	305	2,65	26	0,23
Novotvary	C00 - D48	2 199	19,12	285	2,48
Nemoci endokrinní	E00 - E90	608	5,29	42	0,37
Poruchy duševní a poruchy chování	F00 - F99	488	4,24	27	0,23
Nemoci nervové soustavy	G00 - G99	16 632	144,61	6 541	56,87
Nemoci oběhové soustavy	I00 - I99	9 157	79,62	940	8,17
Nemoci dýchací soustavy	J00 - J99	2 438	21,20	439	3,82
Nemoci trávicí soustavy	K00 - K93	2 164	18,82	52	0,45
Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	M00 - M99	138 623	1 205,28	51 706	449,57
Nemoci močové a pohlavní soustavy	N00 - N99	1 522	13,23	467	4,06
Těhotenství, porod a šestinedělí, stavy vzniklé v perinatálním období	O00 - O99 P00 - P96	2 643	94,22	416	14,83
Poranění, otravy	S00 - T98	31 253	271,73	11 922	103,66
Ostatní neuvedené skupiny nemocí		5 370	46,69	1 510	13,13
Středočeský kraj		213 402	1 855,46	74 373	646,65
ČR		2 360 165	2 306,18	657 164	642,13

¹⁾ U Dg těhotenství, porod a šestinedělí, stavy vzniklé v perinatálním období přepočteno na 10 000 žen 15-49 let

Počet vyšetření a počet výkonů dle území v %

Struktura nově přijatých pacientů k léčbě dle vybraných skupin diagnóz

Využívání lůžkového fondu rehabilitačních oddělení nemocnic a rehabilitačních center a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Nemocnice		OLÚ	
	Středočeský kraj	ČR	Středočeský kraj	ČR
Počet oddělení	1	45	4	15
Počet pracovníků ¹⁾				
lékaři	3,10	130,50	28,06	95,00
ZPBD ²⁾ celkem	12,00	465,84	97,33	465,40
sestry ²⁾ u lůžka	10,00	417,18	89,83	419,31
ZPOD ²⁾	3,00	187,73	63,64	272,52
Průměrný počet lůžek	1,70	1 447,34	474,00	1 972,48
Průměrný denní stav obsazených lůžek				
celkem	0,4	1 214,2	469,9	1 937,1
na 1 lékaře	0,1	9,3	16,8	20,4
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	-	2,9	5,2	4,6
Počet lékařů na 100 lůžek	15,50	8,78	5,92	4,83
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	60,00	31,35	20,53	23,68
Počet hospitalizovaných	16	26 581	4 624	21 616
Nemocniční letalita	-	1,0	0,2	1,0
Využití lůžek ve dnech	92,9	306,2	361,8	358,5
Průměrná ošetrovací doba	9,9	16,7	37,1	32,7
Prostoj lůžek ³⁾	28,9	2,2	0,3	0,4

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotnickí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotnickí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotnickí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým rehabilitačním oddělením v kraji:

Oblastní nemocnice Mladá Boleslav a.s., Mladá Boleslav

Seznam OLÚ s lůžkovým rehabilitačním oddělením v kraji:

Voj. Rehabilitační léčebna, Slapy nad Vltavou

ON Příbram a.s, ÚOP na Pleši, Nová Ves pod Pleší

Rehabilitační ústav Kladruby, Kladruby u Vlašimí